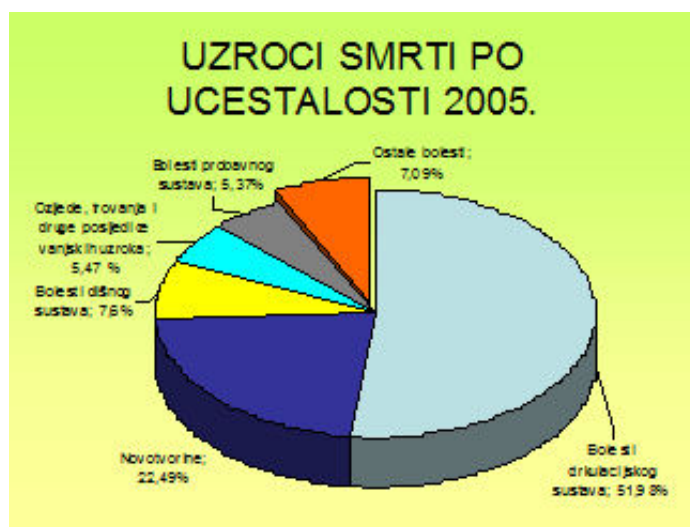

VODEĆI UZROCI SMRTNOSTI U POŽEŠKO-SLAVONSKOJ ŽUPANIJI

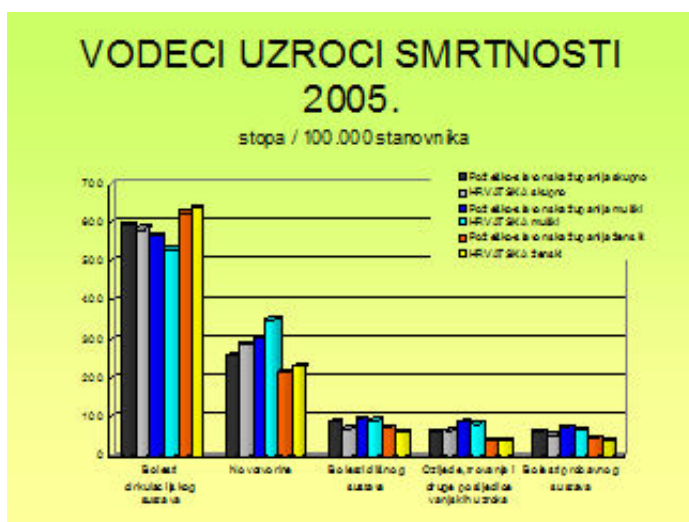
Županijski tim za zdravlje Požeško-slavonske županije

Vodeći uzrok smrtности u Požeško-slavonskoj županiji su kardiovaskularne bolesti od kojih umire 51,98% ljudi, slijede novotvorine sa 22,5%, bolesti dišnog sustava 7,6%, ozljede i trovanja sa 5,47, bolesti probavnog sustava sa 5,37, te na ostale bolesti i stanja otpada 7,09%. Podaci se odnose na 2005. godinu. Slični odnosi uzroka smrtности vrijede i za cijelu zemlju, osim što se na trećem mjestu nalaze ozljede i trovanja, te je nešto veći postotak smrtности uzrokovanih novotvorinama.

Grafikon 1. Uzroci smrti u Požeško-slavonskoj županiji za 2005. godinu po smrtности.

Grafikon 2. Stope smrtности vodećih uzroka smrtности u Požeško-slavonskoj županiji za 2005. godinu u usporedbi sa prosjekom Republike Hrvatske.

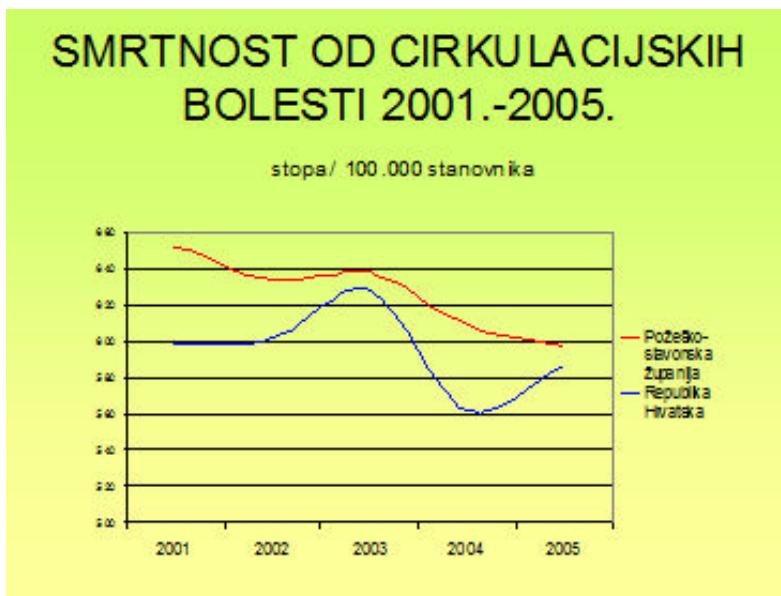
Ukupna stopa smrtности u županiji 1149, što je niže nego u Hrvatskoj u kojoj je stopa za 2005. iznosila 1167,11.

Smrtност od cirkulacijskih bolesti

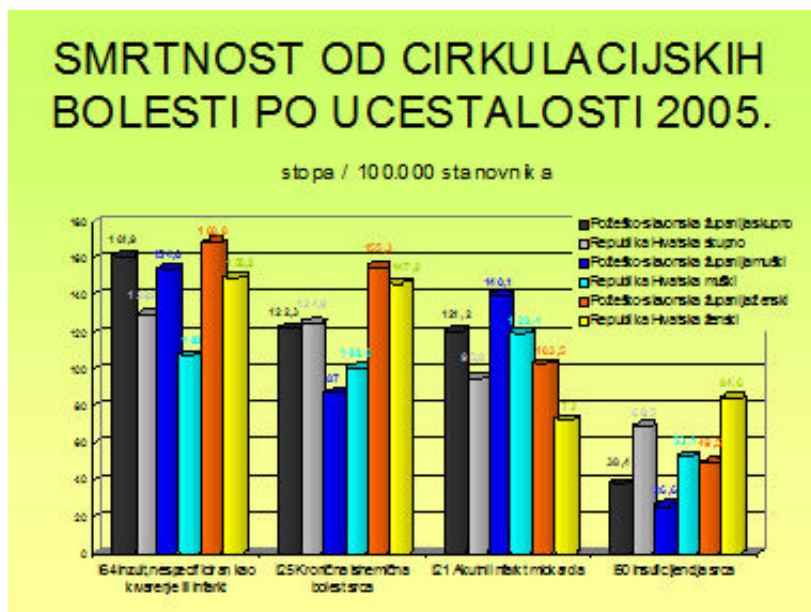
Trend opadanja stopa smrtности cirkulacijskih bolesti u Republici Hrvatskoj prati razvijene zemlje, ali još je uvijek previsok. U Požeško-slavonskoj županiji u promatranom razdoblju taj je trend također prepoznatljiv, ali je konstantno iznad prosjeka

Republike Hrvatske. Također je prepoznatljiv izrazito veći udio smrtnosti kod žena, nego kod muškaraca. Moždani inzulit i akutni infarkt miokarda najzastupljeniji su oblici smrtnosti od cirkulacijskih bolesti.

Grafikon 3. Usporedba stopa smrtnosti za cirkulacijske bolesti (ukupno) Požeško-slavonske županije sa prosjekom Republike Hrvatske za razdoblje 2001.-2005. godine.

Grafikon 4. Usporedba stopa smrtnosti za moždani inzulit (I64), kroničnu ishemičnu bolest srca (I25), akutni infarkt miokarda (I21) i insuficijenciju srca (I50) po MKB X klasifikaciji, Požeško-slavonske županije sa prosjekom Republike Hrvatske za razdoblje 2000.-2005. godine po spolu i ukupno.

Stope smrtnosti moždanog inzulita i akutnog infarkta miokarda u Požeško-slavonskoj županiji izrazito odskaku u odnosu na prosjek republike Hrvatske. U slučaju moždanog inzulita, nespecificiranog kao ishemijskog ili hemoragijskog (grafikon 7), smrtnost je veća u žena, a u slučaju akutnog infarkta miokarda smrtnost je veća kod muškaraca.

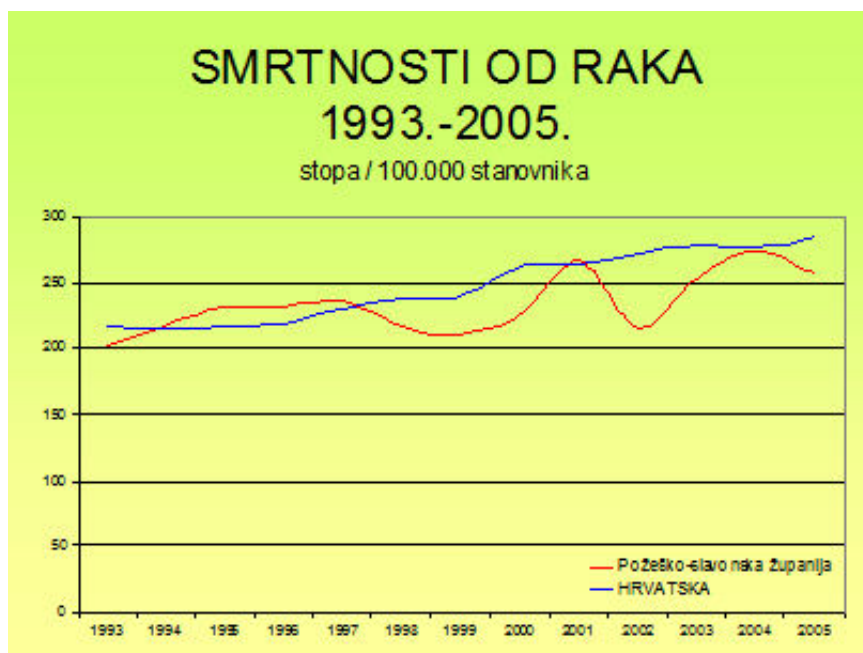
Ako ove pokazatelje usporedimo sa zemljama koje su već prije tridesetak godina pokrenule mjere za smanjenje pobola i smrtnosti od kardiovaskularnih bolesti vidjet ćemo koliko se može napraviti odgovarajućim postupcima. Primjerice u Nizozemskoj je stopa smrtnosti za sve ishemijske bolesti srca značajno manja nego samo infarkt miokarda u našoj županiji.

Smrtnost od raka

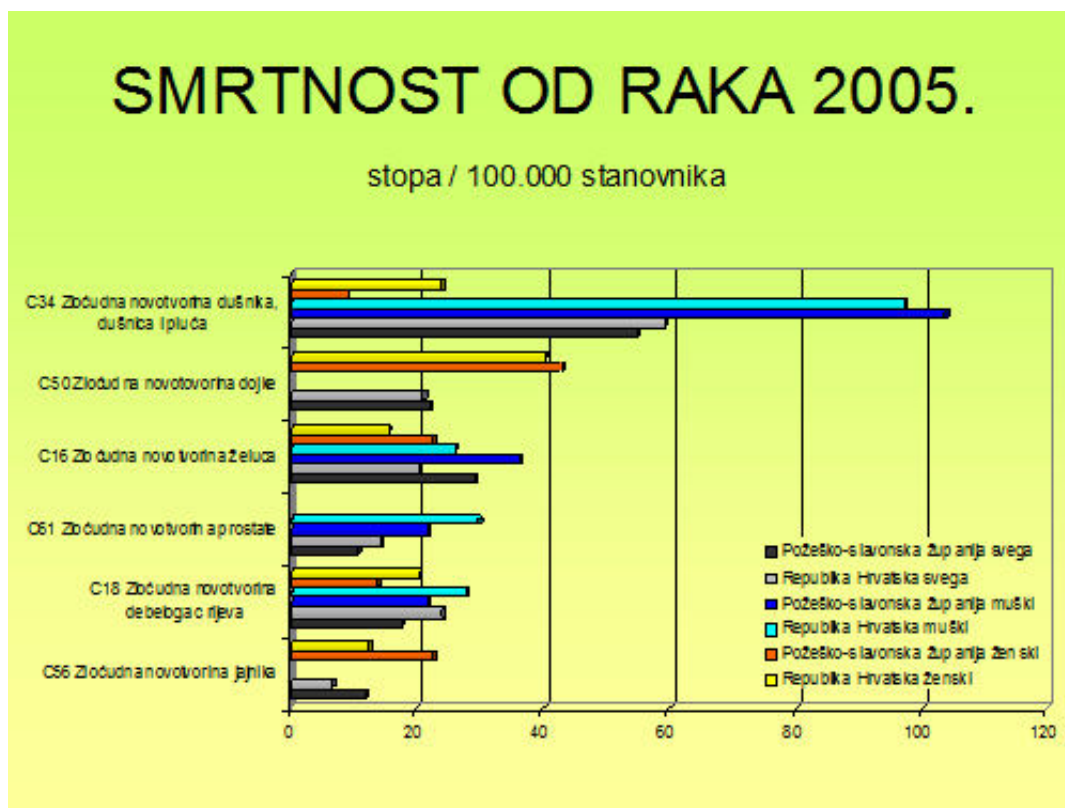
Novotvorine su na drugom mjestu po ukupnoj stopi smrtnosti u svim razvijenim zemljama, pa je tako i u Hrvatskoj i u našoj županiji. Progressivni trend smrtnosti od novotvorina sličan je trendu razvijenih zemalja.

Grafikon 5. Usporedba stopa smrtnosti od raka (ukupno) Požeško-slavonske županije sa prosjekom Republike Hrvatske za

razdoblje 2001.- 2005. godine.

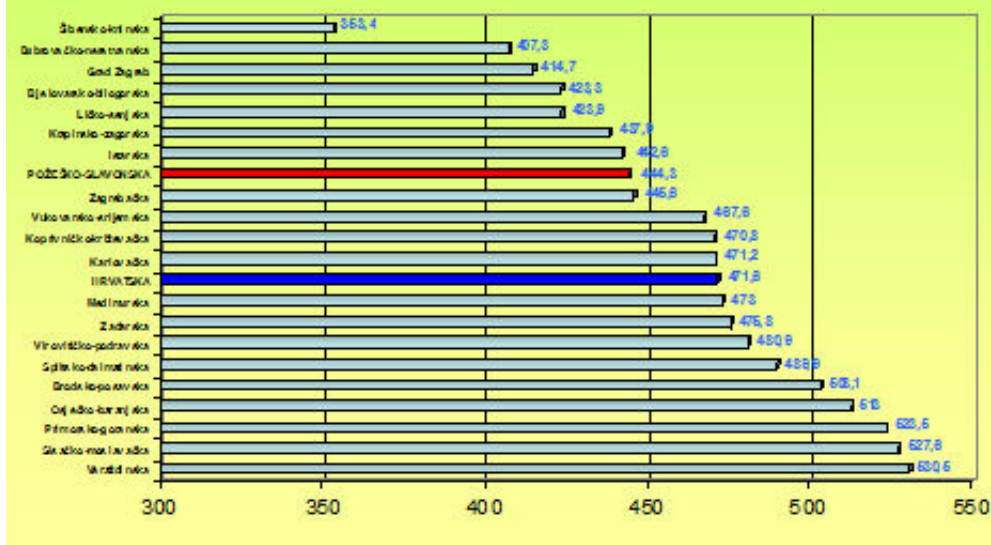
Grafikon 6. Usporedba stopa smrtnosti za zloćudne novotvorine dušnika, dušnica i pluća (C34), novotvorine dojke (C50), želuca (C16), prostate (C61), debelog crijeva (C18) i jajnika (C56) po MKB X klasifikaciji, Požeško-slavonske županije sa prosjekom Republike Hrvatske za razdoblje 2000.-2005. godine po spolu i ukupno.

Naravno da učestalost pojedinih malignih bolesti nije ista kod muškaraca i žena zbog anatomske razlike. Ipak zajedničko je to da broj malignih bolesti raste kod oba spola. Više je razloga koji do toga dovode, ali ipak je permanentno starenje populacije glavni čimbenik. Ukupna stopa smrtnosti od novotvorina u našoj županiji je niža nego u Hrvatskoj, a razlozi za to su vjerojatno višestruki. Ako se prisjetimo da je starenje najvažniji faktor porasta broj novotvorina, a prosječno trajanje života u županiji je kraće nego u državi, jasan je i glavni razlog manje smrtnosti od karcinoma. Stope za pojedine vrste raka u 2005. pokazuju ovisno o lokalizaciji razlike u odnosu na Hrvatsku.

Grafikon 7. Incidencija raka u muškaraca u 2004. godini za Republiku Hrvatsku i po županijama.

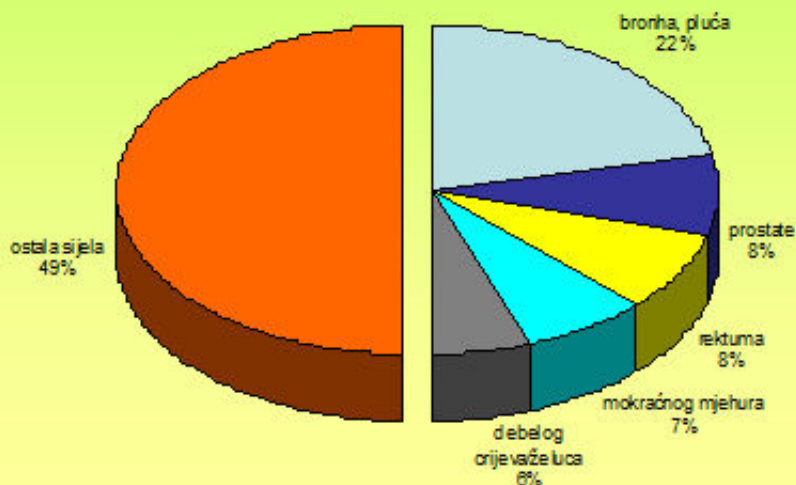
INCIDENCIJA RAKA U MUŠKARACA 2004.

Incidencija raka kod muškaraca u našoj županiji je niža nego u Hrvatskoj.

Grafikon 8. Sijela zloćudnih novotvorina u muškaraca u Požeško-slavonskoj županiji za 2004 godinu.

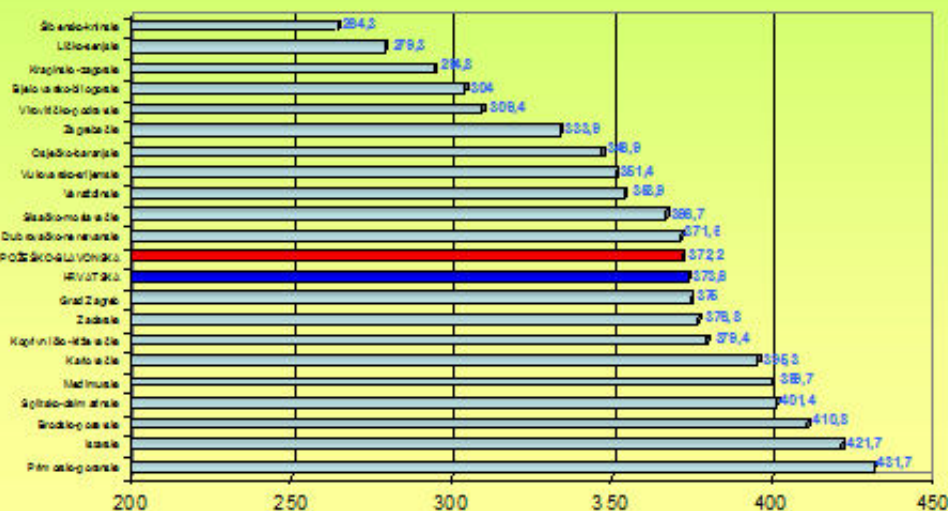
SIJELA ZLOĆUDNIH NOVOTVORINA U MUŠKARACA 2004.

Najčešća sijela novotvorina kod muškaraca su pluća sa 22%, slijedi prostata i rektum sa 8%, mokraćni mjehur sa 7%, te debelo crijevo i želudac sa 6%. Na sve ostale novotvorine otpada nešto manje od 50

Grafikon 9. Incidencija raka u žena u 2004. godini za Republiku Hrvatsku i po županijama.

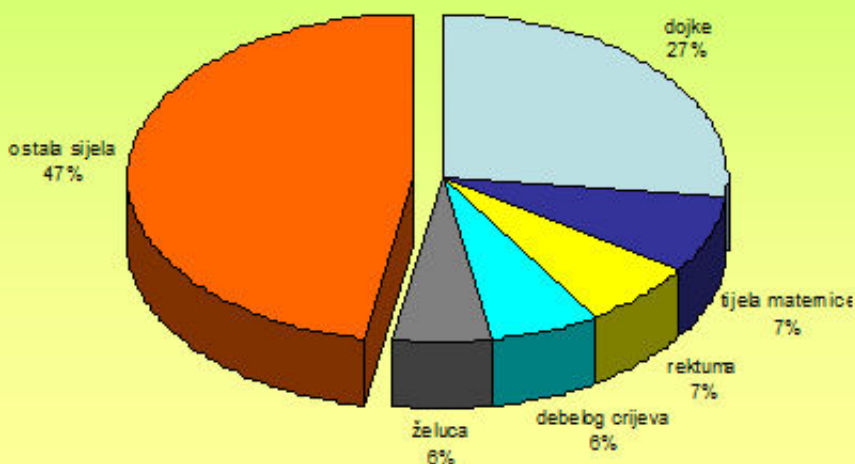
INCIDENCIJA RAKA U ŽENA 2004.

Incidenca novotorina kod žena u našoj županiji je slična kao u Republici Hrvatskoj, ali ipak nešto niža.

Grafikon 10. Sijela zloćudnih novotvorina u žena u Požeško-slavonskoj županiji za 2004 godinu.

SIJELA ZLOĆUDNIH NOVOTVORINA U ŽENA 2004.

Najčešća sijela novotvorina kod žena su dojke sa 27%, slijede rektum i tijelo maternice sa po 7%, debelo crijevo i želudac sa po 6%. Na ostala sijela otpada 47%

Godine izgubljenog života

Ukupan broj godina izgubljenog života u županiji za 2005. je iznosio 5772, od toga je zbog kardiovaskularnih bolesti izgubljeno 1546 godina. Zbog infarkta miokarda bilo je u 2005. godini 648 izgubljenih godina života, dok je zbog moždanih udara izgubljeno 263 godine života.

Tablica 1. Izgubljene godine života radi bolesti cirkulacijskog sustava ukupno i pojedinačno radi akutnog infarkta miokarda (121), moždanog inzulta (164), kronične ishemične bolesti srca (125) i insuficijencije srca (150) u Požeško-slavonskoj županiji u razdoblju 2000.-2005. godine po spolu i ukupno.

IZGUBLJENE GODINE ŽIVOTA	PSŽ	2000	2001	2002	2003	2004	2005
UKUPNO	SVEGA	6728	6981	5885	6245	6445	5772
	MUŠKI	3454	3695	3006	3327	3533	3075
	ŽENSKI	2870	2979	2515	2660	2593	2364
IX 100-199 BOLESTI CIRKULACIJSKOG SUSTAVA	SVEGA	2166	2185	1873	1807	1697	1546
	MUŠKI	1049	1107	909	730	895	777
	ŽENSKI	965	1022	824	1141	764	667
I21 Akutni infarkt miokarda	SVEGA	550	652	704	456	473	648
	MUŠKI	340	394	425	247	259	388
	ŽENSKI	87	188	173	178	177	187
I64 Inzult, nespedificiran kao kvarenje ili infarkt	SVEGA	565	497	423	247	401	263
	MUŠKI	243	228	196	67	182	126
	ŽENSKI	331	271	179	230	220	103
I25 Kronična ishemična bolest srca	SVEGA	109	80	117	145	142	137
	MUŠKI	57	37	62	50	87	27
	ŽENSKI	51	51	61	122	47	138
I50 Insuficijencija srca	SVEGA	97	132	94	127	49	120
	MUŠKI	9	38	28	37	21	69
	ŽENSKI	97	98	57	106	41	51

Iz tablice se može vidjeti da je broj izgubljenih godina života značajno viši kod muškaraca nego kod žena (oko 40%).